

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยสำรวจ (Survey research) เรื่อง การศึกษากระบวนการ นำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ เปรียบเทียบกระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับประเภทของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อที่จะดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 385 แห่ง โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 188 แห่ง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามประเภทของสถานศึกษา และ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เทียบสัดส่วนแล้วสุ่มอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ของสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งตามประเภทของสถานศึกษา

ประเภทของสถานศึกษา	สถานศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษา	254	124
ขยายโอกาสทางการศึกษา	102	49
มัธยมศึกษา	29	15
รวม	385	188

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2553ก : 8 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. 2553 : ออนไลน์ ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. 2555 : ออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับกระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ กระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งใช้กระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา คือ ขั้นระดมพลัง ขั้นการวางแผน ขั้นการจัดองค์การ และการสร้างความต่อเนื่อง จำนวน 78 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา จากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือบทความ รายงานการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
2. นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ กระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา มาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา
5. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะ
6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว และผ่านการพิจารณาเห็นชอบ จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้ที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา หรือการบริหารการศึกษาและปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และเนื้อหาของข้อคำถาม ได้ค่า IOC (Item Objective Conguence Index) ตั้งแต่ .08 -1.00 และ

ได้ปรับเนื้อหา ภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถาม

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับ สถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 แห่ง จากนั้นนำไปหาค่าหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (α -Coefficient) วิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น .92

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และความสมบูรณ์ไปใช้ เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 188 แห่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เพื่อขออนุญาตในเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3

2. ผู้วิจัยติดต่อขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยติดซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อความสะดวก ในการส่งกลับมายังผู้วิจัย จำนวน 188 ฉบับ โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.43

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และลงรหัส (Coding) แล้วนำมาจัดระบบ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 กระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

4.50 -5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 -4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 -3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 -2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 -1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และการเปรียบเทียบกระบวนการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษากับประเภทของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์